

До спеціалізованої вченої ради Д 26.501.01 в
Державній науковій установі «Інститут
інформації, безпеки і права Національної
академії правових наук України»

ВІДГУК

офіційного опонента – кандидата юридичних наук

Трубіна Ігоря Олексійовича, на дисертацію

Кравчук Ірини Михайлівни

«Правове регулювання надання адміністративних послуг за допомогою
інтернет-технологій», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата
юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес;

фінансове право; інформаційне право

(081 – Право)

Актуальність теми дисертації

Відповідно до Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. При цьому утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Відтак формування та функціонування в нашій державі правових засад реалізації цих прав і свобод через надання адміністративних послуг має найвищий ступінь пріоритетності.

Враховуючи те, що адміністративна послуга є результатом здійснення владних повноважень уповноваженим суб'єктом за заявою фізичної або юридичної особи, спрямованим на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи, особливого значення набувають механізми підвищення ефективності відповідної роботи, особливо в умовах трансформації звичайних підходів здійснення державного управління в нову форму – цифрову. Адже застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій (інтернет-технологій) в більшості сфер суспільних відносин призводить до оптимізації

процесів взаємодії та пришвидшені процесу отримання кінцевого результату (продукту).

В сучасних умовах окреслене є важливим елементом демократичного суспільства та заслуговує особливої уваги, у тому числі й з позиції права. Оскільки положення вітчизняного законодавства, яке регламентує надання адміністративних послуг, не повною мірою відповідає сучасним викликам.

Побудова оптимального механізму правового регулювання надання адміністративних послуг за допомогою інформаційно-телекомунікаційних технологій (інтернет-технологій) можлива лише за умови науково обгрунтованого вивчення існуючих проблем та пропонування принципово нового підходу до формулювання правових норм.

Викладене вище зумовило вибір теми, постановку мети, завдання та формування структури дисертації Кравчук І. М., актуальність якої не викликає сумніву.

Наукова новизна, оцінка обгрунтованості наукових положень дисертації та їх достовірності

Опрацювання дисертації дало змогу визначити, що сформульовану мету наукового дослідження досягнуто.

В процесі дослідження застосовано оптимальний набір методів наукового пізнання, обраних з урахуванням специфіки поставленої мети, а також об'єкта і предмета дослідження.

Слід зазначити, що висновки, пропозиції і рекомендації, які містяться у дисертації, достатньою мірою науково обгрунтовані і мають значне теоретичне й практичне значення.

Безсумнівною перевагою дисертації є використання достатнього обсягу загальнотеоретичних наукових праць українських вчених, розробок фахівців

інформаційного, адміністративного та інших галузей права, нормативно-правових актів.

Серед основних аспектів наукового доробку Кравчук І. М., варто відмітити:

– систематизацію проблем правового регулювання у сфері надання адміністративних послуг в умовах впровадження інтернет-технологій в діяльність публічної адміністрації;

– пропозицію віднесення до суб'єктів інформаційних правовідносин при наданні дистанційних адміністративних послуг: а) суб'єктів звернення за дистанційною адміністративною послугою; б) суб'єктів надання дистанційної адміністративної послуги;

– уточнення терміну «інформаційні правовідносини при наданні адміністративних послуг за допомогою інтернет-технологій»;

– пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про адміністративні послуги», в рамках вдосконалення функціональних можливостей Єдиного державного порталу адміністративних послуг.

Характерним у дисертації є те, що більшість положень, висновків і практичних рекомендацій, сформульованих у дослідженні, належним чином обґрунтовані та апробовані. Вони не лише поглиблюють теоретичні знання у галузі інформаційного та адміністративного права, але й можуть бути використані для вдосконалення законодавства в зазначеній сфері.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів

Аналіз положень дисертації дає змогу визначити, що основні її положення мають значення, як для сучасної науки так і для прикладної сфери.

В дисертації Кравчук І. М., на основі аналізу наукового та нормативно-правового матеріалу сформульовано низку конкретних пропозицій і висновків,

спрямованих на забезпечення удосконалення існуючого механізму правового регулювання суспільних відносин в сфері надання адміністративних послуг з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій (інтернет-технологій).

В науковій сфері ідеї висловлені в дисертації можуть бути окремими напрямками наукових досліджень у тому числі для вирішення наукових проблем, що мають концептуальне значення та вплив на розвиток сучасної правової науки.

В процесі нормотворення наукові ідеї Кравчук І. М. можуть бути взяті за основу при підготовці, як законів та і інших нормативно-правових актів.

У сфері освіти результати будуть корисними при підготовці навчальних програм, окремих спеціальних курсів, написанні підручників і навчальних посібників з «Інформаційного права» та «Адміністративного права».

Зауваження до дисертації

Надаючи загальну позитивну оцінку дисертації, варто вказати на окремі недоліки та дискусійні положення, що містяться в тексті роботи.

1. У вступі дисертації Кравчук І. М. зазначає те, що «широке використання інтернет-технологій дає змогу реалізувати дистанційний спосіб отримання адміністративних послуг, який значно зменшує корупційні ризики внаслідок усунення необхідності безпосереднього спілкування». У змісті дисертації варто було б детальніше відобразити корупційні прояви при наданні адміністративних послуг та запропонувати шляхи їх подолання. Це посилює б практичну користь дослідження.

2. Авторка зазначає, що «сучасне розуміння соціального призначення держави дає підґрунтя для розвитку концепції «сервісного» характеру взаємовідносин державної влади та місцевого самоврядування з громадянами» (с. 34). Однак, автор у тексті дисертації далі не деталізує свою думку щодо того,

яким саме чином сервісний підхід буде сприяти розвитку комунікації між владою та громадянами. Доцільно було обґрунтувати таку думку більш конкретно.

3. Враховуючи, що авторка активно використовувала при написанні дисертації науковий доробок зарубіжних вчених з досліджуваної теми, про що свідчить аналіз списку використаних джерел, варто було відобразити прізвища цих науковців у вступі дисертації.

4. Дослідження проведено з об'ємним та всебічним використанням наукового матеріалу, однак значнішої вагомості дослідженню надало б використання більшого обсягу статистичних даних, а також використання у більшому обсязі судової практики, оскільки її аналіз дозволяє виявити найбільш поширені проблеми під час надання адміністративних послуг, в тому числі і за допомогою інтернет-технологій.

Не зважаючи на викладене вище, зазначені зауваження не впливають на теоретичне і практичне значення одержаних результатів, високий науковий рівень, комплексний характер, самостійність, наукову новизну, його позитивну оцінку та не зменшують значення дисертації як самостійного творчого дослідження.

Загальні висновки щодо дисертації

Дисертація на тему «Правове регулювання надання адміністративних послуг за допомогою інтернет-технологій», подана на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, відповідає науковій спеціальності, за якою вона виконана, і являє собою закінчену науково-дослідну роботу, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати в галузі інформаційного та адміністративного галузей права, що в сукупності розв'язують важливе конкретне наукове завдання, що має істотне значення для правової науки в цілому.

Основні результати дисертації відображають особистий внесок здобувача в їх досягнення. А отже, дисертаційне дослідження повністю відповідає вимогам, що пред'являються до такого роду наукових праць, а її автор – Кравчук Ірина Михайлівна заслуговує на присудження їй наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

**Кандидат юридичних наук,
заступник директора департаменту-
начальник відділу нормативної роботи
та правової експертизи департаменту
правового забезпечення МОН**

І. О. Трубін

Підписе засвідчую

*Заступник начальника відділу кадрів
апарату Міністерства освіти і науки України
кадрового забезпечення*

Грайко І. М.